

۲۰۲۰/۰۶/۱۴

داکتر عبدالکریم وزیری

زراعت و مالداري (بخش: محصولات نباتي)

درخت اکاسی

لاتین : Acacieae
انگلیسی: Acacia
آلمانی : Akazaie

درخت اکاسی از نگاه بوتانیکی مانند حبوبات به خانواده (Fabaceae) متعلق بوده، که در یک همکاری متقابله (Symbiose) با میکروب های ریسوبیوم (*Rhizobium spec.*) نایتروجن هوا را جذب می نماید. درخت اکاسی با موجودیت ۱۴۰۰ گونه مختلف که ۹۵ آن تنها در استرالیا متوطن است در سراسر جهان در مناطق نیمه گرمسیر غرس و مورد استفاده قرار می گیرد. این درخت ۵۰ الی ۲۰۰ سال عمر نموده، به ارتفاع ۵ الی ۱۵ متر بلند می شود. تاج آن باز و شاخه ای بوده، تنه آن در جوانی رنگ قهوه ای داشته لشم می باشد که با پیشرفت سن درز دار شده و رنگ خاکی به خود می گیرد.

تصاویر ۱ - ۴: تخم - برگ - گل اکاسی

برگهای این درخت بیضوی شکل، با دمیکهای کوتاه پر مانند و متناوب روی شاخه های نازک به طول ۱۵ الی ۲۰ سانتی متر قرار داشته، تعداد آنها به ۱۳ الی ۲۲ عدد میرسد. حاشیه برگها صاف سطح بالائی آنها سبز تیره می باشد. در شروع شاخچه های نازک دو عدد خار قرار دارد. همچنان بالای شاخچه های دیگر به فاصله های ۱۵ الی ۲۰ سانتی متر دو عدد خار مقابل هم قرار دارند. نظر به گونه های مختلف گلهای اکاسی اشکال و رنگهای مختلف دارد. گلهای آن معطر و برای جذب زنبور عسل نهایت مناسب است.

تخمدان و یا غلاف آن نظر به گونه های مختلف دراز خطی، پیچ مانند و یا مانند باقلی و لوبیا کمان بوده که در بین آن تخم های آن در یک ردیف قرار دارند. همچنان تخم آن نظر به گونه های مختلف اشکال مانند بیضوی، کروی و یا فشرده به خود می گیرند.

درخت اکاسی که غرس آن در افغانستان مروج بوده، در بسیاری از حویلی های منازل، در کنار جاده ها و پارکها به چشم می خورد به نام روبینیا پسویدو اکاسیا (Robinia Pseudoacacia L) و یا اکاسی جعلی یاد می شود. اکاسی جعلی (غلط) نیز به فامیل (Fabaceae) متعلق است ولی از نگاه زیر فامیلی به اکاسی اصل قرابت ندارد.

تصاویر ۱ - ۲: گل - برگ و تخمدانهای اکاسی جعلی (Robinia Pseudoacacia L)

درخت اکاسی برای دفاع و محافظت در برابر حیوانات در پهلوی خار های خود از یک تاکتیک دفاعی کیمیائی استفاده می کند. به طور مثال اگر کدام حیوان برگ و یا شاخچه اکاسی را دندان زده شروع به خوردن آن کند، درخت مذکور شروع به ترشح یک ماده معطر نموده از طریق آن به درختان همسایه هشدار خطر می دهد. اینها بلافاصله با افزایش تولید ماده سمی تنین (Tannin) در برگها واکنش نشان می دهند ، به طوری که برگهای آن با موجودیت این ماده در حالت دفاعی در آمده و حیوانات را از خود می رانند. چوب اکاسی خیلی مستحکم و مقاوم بوده در صنعت تولید مواد چوبی مورد استفاده قرار میگیرد. اکاسی نیز در طب یونانی ارزش بزرگ معالجی داشته، از گل آن به حیث چای استفاده می شود.

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

تیم بنیان گذار این قاموس آرزو دارد، داشته های این گنجینه که نمایانگر اصالت افغانستان باستان است شما را تا حد لازم مدد رساند